

GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie der bildenden Kunst in Eger
Jaro / Frühling 2017

Petr Kvíčala, Červená a modrá / Rot und blau

GAVU – Velká galerie / Grosse Galerie
6. 4.–18. 6. 2017
Kurátor / Kurator: Ondřej Chrobák
Vernisáž ve středu 5. dubna v 17.00

Skica instalace ve velkém sále / Die Skizze der Installation im grossen Saal, 2017

Na dosah 2. Současné umění z Norimberka / Greifbar nah 2. Zeitgenössische Kunst aus Nürnberg

GAVU – Malá galerie / Kleine Galerie
30. 3.–25. 6. 2017,
Kurátor / Kurator: Marcel Fišer

Caspar Hüter, Pilloweone, 2015, 80 x 100 x 20 cm, lamely / Rolladenlamellen

Skupina 42 ve sbírkách GAVU Cheb / Die Gruppe 42 in der Sammlung der GAVU Cheb

GAVU – Výstava z depozitáře / Ausstellung aus dem Depot
25. 4.–1. 10. 2017
Kurátorka / Kuratorin: Marie Klimešová
7. června, 17.00, přednáška M. Klimešové o Skupině 42

Bohumil Matal, Kompozice / Komposition, 1947, olej, lepenka / Öl, Pappé, 43 x 40 cm

Bedřich Stefan, Tři grácie pro Pomník A. A. Palliardiho ve Františkových Lázních / Die drei Grazien für das Denkmal von A. A. Palliardi in Franzensbad, 1949–1950

GAVU – Opus magnum
27. 4.–25. 6. 2017
Kurátor / Kurator: Marcel Fišer
Vernisáž ve středu 26. dubna po přednášce Marcela Fišera
Umění ve Františkových Lázních II po roce 1945

Model / Modell, 1949, pálená hlína /
gebrannter Ton, v. / H. 30 cm

Výstava Petra Kvíčaly koncipovaná speciálně pro prostory GAVU pokračuje ve volném cyklu prezentací kanonických osobností českého umění posledních čtyř dekad (Jiří Kovanda, Jiří David, Stanislav Diviš, Vladimír Skrepl). Jejím tvarem osciluje mezi intuitivní retrospektivou a koláží případových studií. Sleduje tvorbu Petra Kvíčaly od juvenilních prací až po současnost, zároveň předkládá téměř kompletní spektrum autorem využívaných strategií a médií. Postihuje vnitřní logiku, kontinuitu i variabilitu jeho dosavadního díla. Postupně dokumentuje Kvíčalovo formování v paralelní kultuře „mániček“, východiska v lokální neoavantgardní tradici, analýzu krajiny a přírodnin, hledání řádu a jeho porušování, postmoderní hru na osobní umělecký brand „červené vlnovky“, expanzi malby mimo rám i plochu, práci s prostorem a v/na architektuře, hazardní pohyb po hraně dělicí umění od dekorace a banální opulence nebo spirituální tenzi geometrické abstrakce. V obecné rovině výstava přináší situační zprávu o generaci, kterou nejvíce zasáhl geopolitický, společenský a ekonomický převrat na konci osmdesátých let, na pozadí komplikovaného vztahu centra a periferie.

Die Ausstellung von Petr Kvíčala, die speziell für die Räume der Galerie der bildenden Kunst (GAVU) in Eger konzipiert wurde, ist eine weitere Station des losen Zyklus, in dem zum Kanon der tschechischen Kunst der letzten vier Jahrzehnte gehörende Persönlichkeiten (Jiří Kovanda, Jiří David, Stanislav Diviš, Vladimír Skrepl) präsentiert werden. Ihre Form oszilliert zwischen einer intuitiven Retrospektive und einer Collage von Fallstudien. Sie verfolgt das Schaffen Petr Kvíčalas von seinen Jugendarbeiten bis zur Gegenwart, zugleich stellt sie auch das beinahe komplette Spektrum der vom Künstler verwendeten Strategien und Medien vor. Sie ergründet die innere Logik, die Kontinuität und die Variabilität seine bisherigen Werkes. Nacheinander dokumentiert sie Kvíčalas Formung in der Parallelkultur, die Auswege in eine lokale neoavantgardistische Tradition, die Analyse von Landschaft und Naturscheinungen, die Suche nach Ordnung und ihrer Störung, das postmoderne Spiel mit dem persönlichen Markenzeichen der „roten Wellenlinie“, die Expansion der Malerei über den Rahmen und die Fläche hinaus, die Arbeit mit dem Raum und an/in der Architektur, sein Hasardspiel an der Grenze, die Kunst von Dekoration und banaler Opulenz trennt, oder die spirituelle Spannung der geometrischen Abstraktion. Auf der allgemeinen Ebene liefert die Ausstellung einen Situationsbericht über die Generation, die am meisten von der gesellschaftlichen und wirtschaftlichen Wende zum Ende der 1980er Jahre erfasst wurde.

Po loňské výstavě věnované Drážďanům letos následuje druhý díl série, zaměřené na umění menších center v blízkosti českých hranic. Osm účastníků naší výstavy spojuje studium na norimberské akademii. Část z nich ji dokonce absolvovala jako už svou druhou školu poté, co sem přišla z jiných zemí, a po absolutoriu se zde usadila. Dalším společným rysem je to, že většina z nich má svůj ateliér v rozsáhlém areálu, kde kdysi působila společnost AEG. Po jeho revitalizaci se z něj od roku 2009 stalo nové živé centrum města, kde působí řada galerií a ateliérů. Někteří účastníci byli v minulosti vybráni jako reprezentanti akademie na přehlídce absolventů evropských akademií Start point (Sampil, Felder). Johannes Felder, který se na organizaci výstavy podílel, se rovněž zúčastnil malířského symposia na Kvildě.

Nach der vorjährigen Ausstellung, die Dresden gewidmet war, haben wir heuer die zweite Ausstellung einer Serie vorbereitet, die sich mit der Kunst kleinerer ausländischer Kunstzentren in der Nähe der tschechischen Grenze. Die acht Teilnehmer unserer Ausstellung sind durch das Studium an der Nürnberger Kunstakademie miteinander verbunden. Einige von ihnen haben diese sogar, nachdem sie aus anderen Ländern hierhergekommen waren, bereits als ihre zweite Hochschule absolviert und haben sich nach dem Abschluss des Studiums hier niedergelassen. Ein weiterer gemeinsamer Zug besteht darin, dass die Mehrzahl von ihnen ein Atelier in dem weitläufigen Areal des ehemaligen AEG-Geländes hat. Nach dessen Revitalisierung hat sich aus ihm vom Jahr 2009 an ein neues lebendiges städtisches Zentrum entwickelt: Hier befindet sich eine Reihe von Galerien und Ateliers, wo mehrere Dutzend Künstler ihr Hinterland gefunden haben.

Skupina 42 existující v letech 1942 až 1948 byla nejvýznamnějším seskupením mladých výtvarníků a literátů 40. let. Skupinový program akcentoval slovy slavné statě teoretika Jindřicha Chalupického „mytologii moderního života čili svět, v kterém žijeme“. Vedle fotografa Miroslava Háka, pětice básníků (Ivan Blatný, Jiřina Hauková, Josef Kainar, Jiří Kolář, Jan Hanč) a dvou teoretiků (kromě Chalupického i Jiří Kotalík) ji tvořilo sedm malířů (František Gross, František Hudeček, Jan Kotík, Kamil Lhoták, Jan Smetana, Karel Souček, Bohumír Matal) a sochař Ladislav Živř. Všichni výtvarníci jsou ve sbírkách GAVU Cheb zastoupeni důležitými díly z období Skupiny i z doby před jejím vznikem, která budou nyní prezentována na drobné výstavě.

Die Skupina 42 [Gruppe 42], die in den Jahren 1942 bis 1948 existierte, war die bedeutendste Gruppierung junger bildender Künstler und Literaten der 1940er Jahre. Das Gruppenprogramm akzentuierte nach den Worten des berühmten Artikels des Theoretikers Jindřich Chalupický „die Mythologie des modernen Lebens bzw. die Welt, in der wir leben“. Neben einem Fotografen (Miroslav Háka), fünf Dichtern (Ivan Blatný, Jiřina Hauková, Josef Kainar, Jiří Kolář, Jan Hanč) und zwei Theoretikern (neben Chalupický auch Jiří Kotalík) gehörten zu ihr sieben Maler (František Gross, František Hudeček, Jan Kotík, Kamil Lhoták, Jan Smetana, Karel Souček, Bohumír Matal) und der Bildhauer Ladislav Živř. Diese bildenden Künstler sind in den Sammlungen der GAVU Cheb (Galerie der bildenden Kunst in Eger) alle mit wichtigen Werken aus der Zeit der Skupina 42 und aus der Zeit vor deren Entstehung vertreten, die nun in einer kleinen Ausstellung präsentiert werden.

Další kniha z ediční řady věnované umění ve veřejném prostoru se zabývá Františkovými Lázněmi. U příležitosti jejího vydání prezentujeme nově restaurovaný reliéf, který by zde měl být brzy znovu osazen. Jeho identifikace a zajímavý historický kontext je jedním z objevů, který kniha přináší. Po 2. světové válce a následném odsunu byly zlikvidovány hlavní připomínky německého obyvatelstva včetně pomníků. Nabízelo se však ještě jiné řešení: vyměnit pouze nápisové desky, takže de facto vznikly pomníky nové. Tento přístup byl výhodný zejména proto, že k lázním veřejná plastika vždy patřila a především lázeňská města ležící v Sudetech působila po válce dost zpuštěně. Problém si uvědomovalo i vedení nově zřízeného monopolu Čsl. státní lázně a zřídla. V roce 1950 zde inicioval projekt, v jehož rámci mělo dojít k osazení sochařských děl významných představitelů předválečného sochařství Jana Laudy, Bedřicha Stefana, Josefa Jiříkovského, Karla Lidického a Vincence Makovského. V několika případech šlo právě o výše popsany postup. Z celého souboru se na místě zachoval pouze Jiříkovského pomník Boženy Němcové, vytvořený z pomníku Saské nadace. Bedřich Stefan vytvořil reliéf Tří grácií, který byl zasazen do pomníku Johanna Köppla, předsedy Okrašovického spolku, z roku 1890. Nový pomník byl zasvěcen památce A. A. Palliardiho (1799–1873), lékaře, podle kterého je nazván nedaleký pramen. Neznámo kdy však byl odstraněn, rozebrán a reliéf z umělého kamene se téměř rozpadl.

Ein weiteres Buch der sich mit der Kunst im öffentlichen Raum befassenden Editionsreihe ist dem Badeort Františkovy Lázně / Franzensbad gewidmet. Aus Anlass seines Erscheinens präsentieren wir hier ein neu renoviertes Relief / Franzensbad wieder an seinen ursprünglichen Schein zurückkehren sollte. Seine Identifizierung und sein interessanter historischer Kontext sind eine der Entdeckungen, die dieses Buchlein mit sich bringt. Nach dem Zweiten Weltkrieg und der anschließenden Abschiebung der Deutschen wurden die wesentlichen Erinnerungen an die deutsche Bevölkerung einschließlich der Denkmäler beseitigt. Es bot sich jedoch auch noch eine andere Lösung an: lediglich die Schrifttafeln auszutauschen, sodass de facto neue Denkmäler entstanden. Diese Herangehensweise war besonders günstig vor allem deshalb, weil zu Badeorten die öffentliche Plastik immer gehört hat und insbesondere die im Sudetenland liegenden Badeorte nach dem Krieg ziemlich ausgeplündert wirkten. Auf diese Weise entstand das Denkmal für den Arzt A. A. Palliardi (1799–1873), nach dem auch eine der hiesigen Heilquellen benannt ist. Der bedeutende Bildhauer Bedřich Stefan, Professor an der Kunstgewerblichen Hochschule in Prag, schuf das Relief Die drei Grazien, das dann in das ältere Denkmal für Johann Köppl, den Vorsitzenden des Verschönerungsvereins, aus dem Jahr 1890 eingesetzt wurde.

Michaela Kukovičová, To je Praha / Das ist Prag

GAVU – Museum café
5. 4.–1. 10. 2017
Kurátorka / Kuratorin: Veronika Lochmanová

Automat na výstavu. Československý pavilon na Expo 67 v Montrealu / Automat für Ausstellung. Der tschechoslowakische Pavillon auf der Expo 67 in Montreal

Retromuseum – Výstavní sál / Ausstellungssaal
Kurátorky / Kuratorinnen: Daniela Kramerová, Terezie Nekvindová
11. 5.–5. 11. 2017
Vernisáž ve středu 10. května v 17.00

Pan Vajičko. Charakter československé reklamy / Herr Ei. Der Charakter der tschechoslowakischen Werbung

Retromuseum – Nad schody / Über der Treppe
2. 2. 2016–28. 5. 2017
Kurátor / Kurator: Pavel Ryška

UMÍ! Porta – hudební festival i společenský fenomén / Porta – ein Musikfestival und auch ein gesellschaftliches Phänomen

Retromuseum – Nad schody / Über der Treppe
1. 6.–8. 10. 2017
Kurátorka / Kuratorin: Daniela Kramerová
Vernisáž spojená s koncertem skupiny Drsná žížeň ve středu 31. května v 17.00

Stálé expozice / Dauerausstellungen

Gotika / Gothik

GAVU – 2. patro / 2. Stock

Moderní a současné umění / Moderne und zeitgenössische Kunst

GAVU – 1. patro / 1. Stock

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle und Design in der CSSR

Retromuseum – přízemí / Erdgeschoß

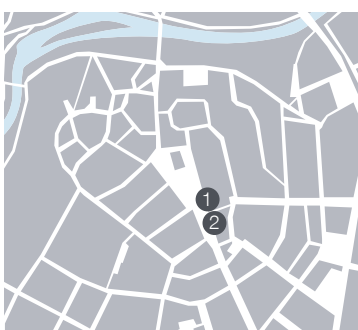
Galerie výtvarného umění v Chebu / Galerie der bildenden Kunst 1

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, F: +420 354 422 163
info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum 2

pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 10.00–17.00
Vstupné / Eintritt: 80 Kč; 50 Kč (senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler ab 16 Jahre); 10 Kč (žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě / Schüler bis 15 Jahre); zdarma / frei (děti do 6 let, ZTP, ICOM, RG, UHS / Kinder bis 6 Jahre, Behinderte mit Ausweis, ICOM).
Vstupné zahrnuje návštěvu v řech stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseu. / Der Eintritt fasst alle dauerhafte und temporäre Ausstellungen sowohl in der Galerie der bildenden Kunst, als auch im Retromuseum um.
Přednášky: 50 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Ilustrace Michaely Kukovičové ke knize *To je Praha*, založené na technice koláže, nedávno získaly jednu z cen na prestižním světovém veletrhu dětské knihy v Bologni. Kniha je první z ediční řady navazující na slavné dětské průvodce po světových metropolích českého emigranta Miroslava Šaška. Ten jich vytvořil celkem devatenáct a nakladatelství Baobab je před několika lety konečně začalo vydávat i u nás. Zde také vznikl ambiciózní projekt na pokračování Šaškovy řady ve spolupráci s nejlepšími evropskými ilustrátory. První kniha je svým způsobem výjimečná: Šašek se totiž do „svě“ Prahy fyzicky nikdy vrátit nemohl. Za zmínku stojí i to, že text knihy napsala jeho prানেter Olga Černá. Autorka ilustrací Michaela Kukovičová, absolventka ateliéru animace na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, v galerijní kavárně už jednou vystavovala před čtyřmi roky.

Die auf der Collagetechnik beruhenden Illustrationen von Michaela Kukovičová zu dem Buch *To je Praha [Das ist Prag]* erhielten vor kurzem einen der Preise auf der Weltmesse des Kinderbuchs in Bologna. Das Buch ist das erste aus einer Editionsreihe, die an die berühmten, speziell für Kinder gestalteten Stadtführer von Weltstädten des tschechischen Emigranten Miroslav Šašek anknüpft. Dieser hat insgesamt neunzehn derartige Stadtführer geschaffen. In dem tschechischen Verlag Baobab ist nun das ambitionierte Projekt einer Fortsetzung von Šašeks Reihe in Zusammenarbeit mit den besten europäischen Buchillustratoren entstanden. Das erste Buch stellt in eigener Weise etwas Besonderes dar: Šašek hat nämlich physisch nie in „sein“ Prag zurückkehren können. Eine Erwähnung verdient auch die Tatsache, dass der Text des Buches von seiner Großnichte Olga Černá geschrieben wurde.

Automat na výstavu připomene druhou z trojice poválečných prezentací Československa na světových výstavách. Název projektu evokuje výraznou atrakci pavilonu, interaktivní biograf Kinoautomat s Miroslavem Horničkem, ale především slouží jako metafora pro situaci, v níž naše montrealská účást vznikala. Po Expo 58 v Bruselu se československé výstavnictví etablovalo jako speciální obor architektury a užitého umění, někteří autoři o něm dokonce uvažovali jako o novém uměleckém médiu. Expo 67 se ve své době stalo v Československu jakýmsi etalonem pro kvalitní provedení výstavnických expozic, bylo však i symbolem rutinérského přístupu vedoucího k rozmělnění. Stejnomenou odbornou publikaci, která je první monografií čs. pavilonu na Expo 67, vydává GAVU Cheb a Akademie výtvarných umění v Praze. Výstavu doplňuje zvuková intervence architekta výstavy a umělce Pavla Sterce.

Automat für Ausstellung erinnert an die zweite der drei Präsentationen der Tschechoslowakei auf Weltausstellungen. Der Titel des Projekts ruft die wesentliche Attraktion des Pavillons in Erinnerung, das interaktive Kino Kinoautomat, dient jedoch vor allem als Metapher für die Situation, in der die tschechoslowakische Teilnahme in Montreal verwirklicht wurde. Nach der Expo 58 in Brüssel hatte sich das tschechoslowakische Ausstellungswesen als Spezialfach der Architektur und der angewandten Kunst etabliert, einige Autoren betrachteten es sogar als ein neues künstlerisches Medium. Die Expo 67 wurde seinerzeit in der Tschechoslowakei zu einer Art Muster für die qualitätvolle Durchführung von Ausstellungen, war jedoch auch ein Symbol für eine routinierte Herangehensweise, die zur Banalisierung führt. Unsere Ausstellung wird ergänzt durch eine Tonintervention des Ausstellungsarchitekten und Künstlers Pavel Sterc.

Výstava se zabývá reklamou v Čsl. televizi, zejména legendární postavičkou, která ohraničovala reklamní bloky. Televize zprvu k tomuto účelu používala statické titulky. Existovala však i přitažlivější řešení, například krátké animované skeče, která používala západoněmecká televize ZDF. V roce 1966 objednalo reklamní oddělení ČST návrh podobné znělky u Eduarda Hofmana, výtvarníka a režiséra animovaných filmů. Ze čtyř desítek návrhů byla vybrána postavička vejčitého tvaru s buňkou. Na své vystoupení měl Pan Vajičko pouhé dvě vteřiny, což je nejkratší možná doba k provedení výrazné akce. Reklamy uváděl po celá 70. a 80. léta a z obrazovek zmizel až po listopadu 1989.

Die Ausstellung befasst sich mit der Werbung im Tschechoslowakischen Fernsehen vom Ende der 60er Jahre bis zum Fall des Kommunismus, insbesondere mit der legendären gezeichneten Figur, die die Werbeblöcke voneinander trennte. Ende 1966 bestellte die Werbeabteilung des Tschechoslowakischen Fernsehens den Entwurf eines ähnlichen Erkennungszeichens bei Eduard Hofman. Aus den vier Dutzend Entwürfen wurde eine kleine Figur mit eiförmigem Körper und einer Melone auf dem Kopf ausgewählt. Diesen stummen Verkündiger der Tipps des Fernsehens nannte man Herr Ei ein. Für seine Auftritte hatte er lediglich zwei Sekunden Zeit, was wohl die kürzeste mögliche Zeit zur Durchführung einer markanten Aktion ist.

Před padesáti lety vznikl v Ústí nad Labem festival příznivců country a trampské hudby Porta. Finále této soutěžní přehlídky se kvůli ostráživosti úředních orgánů vůči jakémkoliv alternativní kultuře několikrát přesouvalo. Teprve v 80. letech se festival usadil v Plzni a rozrostl k desetitisícovým počtům návštěvníků. V průběhu let se jeho těžiště přesunulo k folku a autorské písničkářské tvorbě a s rostoucí masovostí a publicitou přiblížilo střednímu proudu. Politické orgány festival částečně tolerovaly a podporovaly, zároveň však i zakazovaly nežádoucí písně a interprety. Význam Porty překračuje hudební oblast: z návštěvníků se alespoň na několik dní stávali kamarádi zažívající pocit sounáležitosti a možnosti úniku ze socialistické a konzumní reality.

Vor fünfzig Jahren entstand in Ústí nad Labem das Festival Porta der Liebhaber der Country- und Tramp-Musik. In den frühen Jahren wechselt das Abschlusskonzert wegen der Wachsamkeit der amtlichen Organe gegen jegliche Alternative häufig seine Veranstaltungsorte. In den 1980er Jahren findet das Festival seinen ständigen Austragungsort in Pilsen und weitet sich rapide aus, bis zu Zehntausenden von Besuchern bei seinem Abschlusskonzert. Das Festival wird um weitere Genres bereichert, sein Schwerpunkt verlagert sich hin zum Folk und zum Liedermacherschaffen. Politisch bezeichnend ist die partielle Tolerierung und Unterstützung der Tätigkeit der Jugend von Seiten der Veranstalterorgane und zugleich das Misstrauen, die Einschränkungen und Verbote unerwünschter Lieder und Interpreten. Die Bedeutung der Porta überschreitet den musikalischen Bereich – aus den Festivalbesuchern wurden wenigstens für einige Tage Kameraden, die ein Gefühl der Zusammengehörigkeit empfanden, und auch der Möglichkeit einer Flucht aus der Realität der sozialistischen Konsumgesellschaft.

Středky v GAVU

Přednášky a vernisáže se konají vždy ve středu v 17.00, pokud není uvedeno jinak.

5. dubna	Petr Kvičala, Červená a modrá	vernisáž
12. dubna	Richard Biegel: Francouzská renesanční architektura	přednáška
19. dubna	Zbyněk Černý: Umění ve Františkových Lázních do r. 1945, premiéra knihy Umění ve Františkových Lázních	přednáška
26. dubna	Marcel Fišer: Umění ve Františkových Lázních od r. 1945	přednáška
	B. Stefan, Tři grácie	vernisáž
3. května	Michaela Ottová: Umění italské renesance	přednáška
10. května	Automat na výstavu. Čsl. pavilon na Expo 67 v Montrealu	vernisáž
17. května	Michaela Ottová: Umění italské renesance	přednáška
24. května	Richard Biegel: Francouzská renesanční architektura	přednáška
31. května	UMÍ! Porta – hudební festival i společenský fenomén	vernisáž
7. června	Marie Klimešová: Skupina 42	přednáška
14. června	Michael Zachař: Ludvík Kuba	přednáška
21. června	Richard Biegel: Francouzská renesanční architektura	přednáška
28. června	Miroslav Vystrčil, Sochy; František Michl, VI. Bretschneider, Okřídlený šíp (logo Škoda Plzeň)	vernisáž
30. června (pátek)	Pavel Šebek, Petr Emptych (v rámci festivalu Graffiti Boom 08)	vernisáž

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR. Titulní strana / Titelseit: Petr Kvičala, Koh Tao, No. 8, 2016, akryl na plátně / Acryl auf Lnw., 140 x 220 cm (výřez / Ausschnitt)